

Indgået

15 FEB. 2019

NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT
GRØNLANDS SELVSTYRE
INATSISARTUT ALLATTOQARFIAT
BUREAU FOR INATSISARTUT
Box 1060 - 3900 Nuuk

Pele Broberg
Inatsisartunut ilaasortaq, Partii Naleraq

**Atorfinitisitsarnermut politiki pillugu § 37 naapertorlugu apeqqut nr. 2019_061-
imut akissut**

Asasara Pele Broberg

Brevdato: 13-02-2019
Sagsnr.: AN2019-2395

Inatsisartut suleriaasiat § 37 naapertorlugu apeqqut nr. 2019_061, Namminersorlutik
Oqartussani atorfinitsitsarnermut politiki pillugu, Naalakkersuisunut apeqquteqarputit.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqutitit uannit akineqartussanngorlugit innersuunneqarput.

Apeqqutit taakkununggalu akissutit tulliuttuni allassimapput:

- 1. Naalakkersuisoq sorleq Namminersorlutik Oqartussat aqqani atorfininnermut inatsisit malittarisassallu malinnissaannut akisussaanerpaatut inissisimava? Naalakkersuisut Naalakkersuisoqarfimmi immikkut periuseqarpata ataasiakkaarlugit taakkartoqquneqarput.**

Akissut:

Suliffeqarneq pillugu inatsit nalinginnaasoq tassungalu attuumassutillit
Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisup suliassaqarfianiipput.

Namminersorlutik Oqartussat sulisunik aqutsinermut akisussaaffii piginnaatitaanerilu kiisalu Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfiup sulisunut siunnersuisarnermut ataatsimiititaliaa pillugu kaajallaasitami Naalakkersuisut Siulittaasuannit atuutsinneqalersumi § 1 naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussani atorfinitsitsarnermi oqartussaasoq tassaavoq Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik (ASA). ASA tassaavoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup ataani aqutsisoqarfik, taamaalillunilu akisussaaffeqarfimma iluani allaffissornikkut immikkoortortaq.

- 2. Namminersorlutik Oqartussat aqqani atorfinitsitsarnerit pillugit kaajallaasitaq 1. oktober 2017-imi atuutilersoq malillugu, Naalakkersuisut qanoq kaajallaasitaq sutigut tamatigut malinneqarnera qulakkeertarpaat?**

Apeqqut una immikkoorluni allamut ilanngunnagu akeqquneqarpoq.

Akissut:

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisuusimasup
Inatsisartunut ilaasortamut Jens Napätuumut, Partii Naleraq, § 37 naapertorlugu
apeqqutaanut nr. 2018/158-imut akissutaa, Naalakkersuisunit
innersuussutigineqarpoq.

Apeqqummut assigiiaapajaartumut Naalakkersuisut ilaatigut ima akissuteqarput:

"... namminersorlutik oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuanni suliffeqarfinnilu namminersortuutitani pisortaanernik atorfinitsitsinerni kaajallaasitap malinneqarsimannginneranik Naalakkersuisut ilisimasaqanngillat.

Aammattaaq erseqqissaatigineqassaaq atorfinitsitsisussatut oqartussaaffimmi qullersatut pisortaaq tassaaq atorfinitsitsinissamut ataatsimiititaliamik pilersitsinissamut aammalu atorfirmik inuttassarsiukkamik allagarsiussamik sulliarinninnissamut akisussaasuummat. Tamanna pillugu siunnersorneqarumagaanni Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik attavigineqarsinnaavoq."

Siuliani taaneqartut qullersatut pisortat saniatigut sulisunik allanik atorfinitsitsinermi soorunami aamma atuupput.

3. **Inatsit Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 27 30. oktober 1992-imeersoq aallaavigalugu - ilaatigut Kalaallit Nunaanni inunngorsimanissaq, ukiuni aalajangersimasuni najugaqarsimanissaq il. il. piumasaqaataasut - suliffissamut salliuqqartussat pillugit inatsip malinneqarnissaa Naalakkersuisut qanoq nakkutiginnippat?**

Naalakkersuisut periusersaminnut takussutissaqarnissamut peqquneqarput.

Akissut:

Kalaallit sulisussat nunatsinni suliffissanut salliuqqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaa *Inatsisartut inatsisaanni nr. 27, 30. oktober 1992-imeersumi* pingaarnertut anguniarneqarpoq. Tassunga atatillugu tamanna § 2-mi aalajangersakkani erseqqissaatigineqarpoq:

§ 2. *Inatsit atuuppoq nunami umiarsuartigullu assartuinnermi ilaasartaatinilu makkuninnga atorfinitsitsisarnerni:*

- 1) *atorfinni suliamik ilinniagaqarsimanngitsunik inuttalerneqarsinnaasuni,*
- 2) *atorfinni sulianik ingerlatsinissami suliamik ilinniarsimasuunissamik piumasaqaateqarfiusuni, suliamik ilinniarsimasutut imaluunniit tunngaviusumik inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni, aamma*
- 3) *atorfinni annerusumik, soorlu inunnik isumaginnittussatut aamma isumaginninnermi siunnersortissatut, ilinniagaqqaarluni atorfiniffigineqarsinnaasuni.*

Imm. 2. Aammattaaq inatsit atorfinnut akissarsiorfiusunut imm. 1-imi taaneqartuni avataaniit aggersunit inuttaqartinneqartunut atuuppoq, suliffeqarfiup sulisua Kalaallit Nunaata avataani suliffeqarfimmi atorfeqarnersoq apeqqutaatinnagu.

Imm. 3. Imm. 2-mut ilaangillat avataaniit akissarsiaqarlutik sulisuusut, pineqartoq:

- 1) *suliffeqarfimmi Kalaallit Nunaata avataani angerlarsimaffilimmi sulisuuppat,*
- 2) *pineqartoq nunami maani najugaqartuunngippat,*
- 3) *taamaallaat sulisorineqarpat suliassanut sulisitsisup nunani allaneersup suliassiissutaanut akiligaanullu tunngatillugu,*
- 4) *kalaallimit suliassiisumit kiffartuussamilluunniit sullissisuunngippat, aamma*

5) nunami maani suliasanik ataavartunik suliaqartuunngippat.

Tamatuma saniatigut Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup matuma kinguliani allassimasut paasissutissiisutigai, taakkulu toqqammavigisinnaavakka:

"Atorfinni inatsimmi ilaatinneqartuni atorfinitsitsineq imaluunniit nunanit allaneersunik sulisoqarneq taamaallaat pisinnaapput kommunerisami kommunalbestyrelsimit siumoortumik akuersissuteqarnikkut. Atorfimmi piginnaasassatut pisariaqartinneqartunik piginnaanilinnik kalaallinik sulisussanik imaluunniit Kalaallit Nunaannut immikkut attuumassutilinnik kommunimi ingerlatsivik innersuussisinnaasimangippat akuersissuteqartoqartarpoq. Sulisitsisut nunanit allaneersunik sulisussarsiortut suligl aqqutigalugu kommunini Majorianut akuersissummik qinnuteqartussaapput. Majoriat sinnerit atorfissat inuttaqanngitsut pillugit suligl aqqutigalugu ilisimatinneqartarput. Sulisussat amigaatigineqartut nunatsinni pissarsiarineqarsinnaanngippata sulisussat nunanit allaneersut NyiDanmark.dk aqqutigalugu suliffissaq pillugu sulinissamut najugaqarsinnaanermullu akuersissummik Udlændingestyrelsemut qinnuteqarsinnaapput.

Sulisitsisup sulisussanik nunanit allaneersunit atorfinitsitsisinnaaneranut kommunit akuersisartuupput. Tamatuma peqatigissaanik kommuninit akuersissutit sulisitsisunit malinneqarnersut kommuninit nakkutilliivigineqarpoq. Kommunit nakkutilliineranni Naalackersuisut ilitsersuisuullutillu ikiuuttarput. Illoqarfinni toqqarneqartuni assigiinngitsuni sulisitsisut arlallit ukiut tamaasa ataatsimoortumik nakkutilliivigineqartarput.

Nunat allamiut pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutsinneqarnera pillugu kunngip peqqussutaa malillugu tamatuma peqatigisaanik nakkutilliisoqartarnera nalinginnaasuuvoq, tamatumani politii, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik aammalu nunanit tamalaaneersunik sulisussarsiortarnermut akuulersitsinermullu aqutsisoqarfik (Styrelsen for Internationa Rekruttering og Integration (SIRI)) nakkutilliisutut oqartussaasutut peqataatinneqarput. Sulisut nunanit allaneersut sulinissamut najugaqarnissamullu akuersissutinik pisariaqartunik pissarsisimanersut tamatumani misissorneqartarpoq."

4. **Inatsit apeqqut 3-mi taaneqartoq najoqqutaralugu, ukiut kingulliit tallimani (5) inatsisaasup qanoq malinneqarnersimaneranut malinneqanngissimaneranulluunniit takussutissartaqarpa? Malinneqarneranut nakkutilleeriaaseq taakkartoqquneqarpoq, malinneqarsimangippallu qassit ingerlatsivik sorlermiinneranullu unioqqutissimaneranut taakkartoqquneqarput.**

Akissut:

Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup matuma kinguliani allassimasut paasissutissiisutigai, taakkulu toqqammavigisinnaavakka:

"Nakkutilliartornerit tamaasa nakkutilliartornermi nalunaarusiortoqartarpoq, tassani ilaatinneqartarlutik paasissutissat isertuussassat. Naalackersuisut ingerlataat pillugit annertunerusumik paasisaqarusukkaanni suliffeqarneq pillugu

nassuiaatit innersuussutigineqarput, taakku Naalakkersuisut nittartagaanni www.naalakkersuisut.gl-imi tamanut saqqummiunneqarlutik."

5. **Naalakkersuisoqarfiit tamani atorfininnermut malittarisassat - ilaatigut kaajallaassitami oktober 2017-imi taaneqartut Kalaallisut oqalussinnaanissaq, Kalaallillu piorsarsimassusaannik inuiaqatigiianillu ilisimasaqarnissaq piunasaqaataasut - sutigut tamatigut maannamut malinneqarneri takussutissalimmik qulakkeerneqarsinnaappat? Taamaappat periuserisartakkat takuteqquneqarput.**

Akissut:

Kalaallisut, danskisut tuluttullu oqalussinnaanissaq kiisalu kalaallit kulturiata Kalaallillu Nunaanni inuiaqatigiit ilisimasaqarfiginissaat piginnaasanik piunasaqaatinut nalinginnaasumik ilaatinneqassasut atorfinitsitsisarneq pillugu kaajallaasitami 1. oktober 2017-imeersumi aalajangersarneqarpoq.

Pingaartumik naalakkersuisoqarfimmi pisortanik imaluunniit qitiusumik allaffeqarfimmi pisortanik kiisalu suliffeqarfimmi namminersortitani pisortanik atorfinitsitsineri atorfinimmut piukkunnaatillit kalaallisut, danskisut tuluttullu oqaatsitigut piginnaasaannut kiisalu nunatsinni kulturimik inuiaqatigiinnillu ilisimasaqarnissaannut kaajallaasitaq naapertorlugu piunasaqaateqartoqartarpoq. Piunasaqaatit taakku suliatigut aqutsisinnaassutsikkullu piginnaasanut allanut peqatigitillugit pingaartinneqartarput.

Tamatuma saniatigut apeqqut 2-mut akissut innersuussutigaa.

6. **Atorfininnermut periutsit naammaginartut Naalakkersuisut isigaat? Naalakkersuisut allatut pilersaaruteqarunik taakkartoqquneqarput.**

Akissut:

Atorfinitsitsisarnermut periutsit atuuttut naammaginartut Naalakkersuisunit nalilerneqarput.

7. **Naalakkersuisut, atorfiup suussusaa apeqqutaatinagu, Kalaallit Nunaanni najugaqarlutik innuttaasut, inatsisitigut sallinneqartuarnissaat isumaqatigaat? Apeqqut toqqaannarluni ersarissoq, ersarissumik akeqquneqarpoq.**

Akissut:

Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 27 30. oktober 1992-imeersoq Naalakkersuisunit innersuussutigineqarpoq. Apeqqut 3-mut akissummi oqaatigineqartut atorfiit suussusii arlallit inatsisip atuuffigisai inatsimmi § 2-mi nalunaarsorneqarput.

Tamatuma saniatigut ingerlatsiveqarfiit assigiinngitsut iluini immikkut inatsit atuutsinneqarpoq, tassani sulisut najugaqavissut nunatsinnilu najugaqanngitsut sulisorineqartarnerat maleruagassiuunneqarluni. Tamatumani assersuutigalugu pineqarput aatsitassanut tunngasutigut atorfinitsitsinerit suliniutinut angisuunut aalisarnermullu attuumassuteqartut.

Tamanna tunngavigalugu suliffissat aammalu ingerlatsiviit pingaarutillit eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni atorfinitsitsisarnerit pillugit inatsit atuuttoq naapertorlugu ilaatigut nunatsinni najugalinnik sulisussanik atorfinitsitsisarnermik siuarsaanissamik siunertaqartunik inatsisinik Inatsisartut akuersisimasut isumaqarpunga. Aammattaaq inuiaqatigiit nalinginnaasumik ineriartornerat aammalu namminersornerulluni oqartussaannermi namminersornermilu nammineq aalajangiisinnaatitaanitta ineriartortinneqarnera ilutigalugu najugaqavissut sulisussat salliutinneqartarnissaat pillugu inatsit piffissap ingerlanerani annertusarneqartoq isumaqarpunga.

Tamanna tunngavigalugu inatsit atuuttoq taassumalu ineriartortinneqarnerani tunngavigineqartut ataatsimut isigalugu Naalakkersuisunit akuersaarneqarput.

Naggasiullugu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq apeqqutigineqartut naalakkersuisoqarfiit arlallit oqartussaaffeqarfiinut attuumassuteqarmata akissut una Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aammalu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup akornanni suleqatigiittoqarneratigut suliarineqarmat. Tamatuma saniatigut akissut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut tusarniaassutigineqarpoq. Taamaattumillu apeqqutit matumani pineqartut ullut suliffiusut qulit qaangiutinnginneranni akissuteqarfigineqarsinnaasimangillat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq